

NA ÚTĚKU.

Příhody tří
uprchlíků na Sibiři.

Vypravování ze života sibiřských vypovězenců.

V houštinách modřinových vyhledávali místa méně zarostlá. Ostatně nacházeli též stezky sobů, neboť se nalézali již v krajinách Čukčův obich. Příseď k břehům jakés řeky, nalezli tam bojné lapy padel na lisy, kteráž se zdála být cípoušena. Kus dálé nalezli na břehu jakés břitý ohromný kel mamutí, který vážil dojista 50 kilogramů a byl tak pevně zamrzlý, že ho nebylo lze z ledu vyrvat. Za lesy prostírala se ohromná rovina močálová, druhdy snad lesná.

Psi postupovali velmi namáhavým schodem již pod paprsky slunce tajícím nebo roztažlým na věčném ledu, jímž byla země pokryta.

Na večer rozbili uprchlíci tábor tam, kam právě došli. Naděžda a Ladislav usídili se ve skladacím stanu. Ostatní spali v nartách nebo na sněhu.

I na této posléze části cesty zkusil Igor se svými společníky ovšem v menší míře — veškerá nebezpečí, strasti a námahy, které již dříve na svých cestách seznali: mrazy, bouře, nedostatek potravy, zápas se živly, útoky výhadových šelem.

Ale dny se již dloužily. S jarem vracejí se ptáci, sobové opouštěli lesy a ubíhali na břehy moře před útoky komárů; jarní byliny skytaly něco občerstvení.

Sníl jakoby tu a tam byl zbrojen krví, chumáčem to rudého lišejníku; jinde zas hrál do zelená nebo do žlutá, zabarven jsa takto od různých tajnosnubních květin. Myši dny skýaly hojně moučnatých kořenů mokarsy a na místě čaje, jenž byl až do posledního lístku použit, sbírali uprchlíci jakýsi druh zeleného mechu, jež mísili s jistým druhem vonněho kapradí.

Lov byl velmi snadný, zejména lov na argaly a soby. Taktékdyž prolamovali ledový kryt řek, nalévali do čepenu s dostatek sterletí, muksunů, nelmu a čiru — vesměs veliký a chutných ryb na způsob pstruhů a lososů.

Jednoho jitra probuzení byli ze spaní hlasným výkřiky. Bylo to kýchání velikého hejna hus, jež slétlo se na hladinu rybníka z pola rozmrlého. Igor, Laflér a Jakutové ozbrojili se kyjí a obklípali rybník. Wab věběhl do vody a na led a způsobil poplach mezi husami, kteréž prchaly na břeh, kdež jich za krátce naši loveci užili půl kopy. Jakutové zacházel s kyjí s podivuhodnou obratností.

Jermak díval se a usmíval se tomu. Od té doby, co narty naplněné zásobami z lodě "Hugo a Maria" poskytvaly hojně prostředků k denní obživě, neváhal Jermak přijímat z toho svůj denní podíl. Sám ochotně účastnil se rybolovu a vyznamenával se svou zvláštní úpravou rybí polévky; jeho "uká" byla výtečná!

Několik dní na to ubili zase tucet labutí holomí. Pak setkali se se stádem sobů, již dali k sobě zcela blízko přijít, z čehož naši uprchlíci soudili, že jsou to sobové domácí. A neklamali se. Ču k čo v é, jímž titu sobové náleželi, byli nepochybňně někde na blízku, schovavše se, když spatřili zástup bílých lidí.

Konec utrpení.

Smykajíce bajdaru, kocábku, po ledě, zamířili druhého dne velení záhy Laflér a Tekel ku trojstěžníku. Jak došli ku trhlinám, sesmekly lod'ku na vodu a pluli k lodí.

Když Laflér odcházel z chýze, byl velmi překvapen, že nikdo neviděl Jermaka, u něhož chtěl se naposled o to pokusit, aby opustil Rusko i strastný úkol, jež na se vzdal.

Ale Laflér nebyl námořníkem, pořeče národnost trojstěžníku.

Byla to lod' rakouská.

Laflér přistál k lodí na své korbice výboru Tekelom řízené. První, koho spatřil, byl náčelník policie, Jermak.

Však Jermak vyhledal na před kapitána, aby ho zpravil jednak o sobě, jednak o uprchlých

vyfňanech. Na trojstěžník dostal se tak, že dospěl za nocí po velkých oklikách po ledových polích až blízko k lodí. Ráno upozornil na se lodní posádku výkřiky a z lodí poslán mu vstříč člun. Dvacetkráte byl v nebezpečí, že zničí mezi ledovými krami.

Laflér okamžitě poznal, že Jermak kapitána již o všem zpravil. Tento kapitán byl mladý, ohnivý člověk, dle národnosti Rus, ale velitel rakouské lodi z Terstu, jenž vyslán byl terstskými rejdaři, aby plul do úziny Behringova výpravě Nordenskjoldové.

Tento rejdař znali odvážného švédského plavce z dopisů, jež dorazily do Evropy jednak pomocí Čukčů, jednak sibiřskou poštou. Štastný výsledek cesty usnul podobem na veškerých řekách Sibiře a i soukromými zásobami sloviny (na souostroví Ljachovu), i rozhodli se bez otálení vyletati na březích Behringova moře mimo, kde by zřídil obchodní stanici spojenou zároveň s výrobou velrybího tuku. Prvním příkazem udeřeným kapitánovi rakouské lodi bylo, aby vyhledal slavného švédského plavce přes jeho odjezdu z Ožiny, níž přezívalo od konce září Nordenskjold uvázl tam předešlého roku mezi ledovci v době, kdy mu chybělo již jen několik hodin, aby prolul úzino do volného moře. —

Igor a Naděžda počnali již do opravy být nepokojnými, když zpozorovali, že náčelník policie zmizel. Sedice na břehu netrpělivě očekávali návratu Laflérova. Když uželi, že se Pařížan vrací v člunu, řízeném více námořníkem, a viděli, jak se člun zahýbá v úzké průlivu mezi ledovci, nevěděli věru, mají-li se pokládati již za spasené či navždy za ztracené. Laflér skočil na zem, či lépe na land — a spěchal k nim.

"Ach!" pravila Naděžda, "a nemáme se něčeho obávat?" "Zachránění!" zvolal Laflér. "Ale nikoliv Jermakem!" "To jste si také řekli!" zamumlal pohnut Igor.

"Zrádec, šel jen proto dnešní noci na lod' aby nás udal." "Ach!" pravila Naděžda, "a nemáme se něčeho obávat?" "Kapitán lodi" František Josef" vás očekává — nás všechny!"

"A není to láká?" tázala se Naděžda. "Proč zůstal Jermak na lodi?"

"Netreba se báti žádné lečky," pravil Laflér, "kapitán trojstěžníku slove Boris Andrejev, je to muž vaši sestry, Igor."

"Muž mě sestry! Muž švára!" Igor s velkým udivením.

"Váš švára, který po vašem zavolení do vyhnanství jste syt ruským libovoule opustil ruský přístav v Rize a vstoupil do rakouských služeb; ano, jest to váš švára, jež dopřáno největšího štěsti, přinést vám svobodu, který hoří touhou přitisknouti vás na svá prsa a seznavi vaši družku, urvanou tak nemítostnému osudu. Pochopte, jak příjal udání Jermakovo!"

Kapitán Andrejev vás odvezte, kam budete chtít. Do některého přístavu v souostroví krále Jiřího Nového Norfolku, Nového Hanoverska, aneb i do Kalifornie."

"Do Francie!" zvolal Igor cíty přemožen.

"Sláva svobodě!" Laflér, "a nyní obejměte mne, přátelé!"

Igor, Naděžda a Ladislav vrhli se do náruče předobřeho Pařížana.

"Ach, dejte pozor," pravil Laflér stráží dlaní slzy, "abyste mi nezrozmáceli mé housličky."

Za hodiny byli již naši uprchlíci umístěni na palubě rakouské lodi jako doma. Tekelovi a Soračovi dostalo se hojných dílků i odměn. Igor dal jim narty se vším výdaji i se zbraněmi, mimo lovecké pušky, daru to místo držitele v Jakutsku a mimo sbírky Laflérové. Vedle toho dal jim všechny papírové i kokové ruble, které posud měl — a to byl hezký obnos.

Jakutští vůdci dojemně se rozloučili s cestovateli. Dalí se pak na zpáteční cestu, chtějíce jen na

břehu vyčkat návratu náčelníka policie.

Radosť kapitána Andrejeva byla veliká. Jeho štěstí bylo by bývalo ještě větší, kdyby byl mohl pohnouti Jermaku, aby opustil posavádav své stanovisko, zapomněl, čím býval, a počal nový život. Ale Jermak byl úplně hlučný pro všechna jeho laskavá slova.

Laflér chtěl Jermakovu výčítat jeho jednání. Ale švák Igor zakročil a jal se hájiti Jermaku. Říká pevně:

"To rádny muž!"

Mezi tím ustrojeno bylo na lodě palubě a kapitán Boris Andrejev chtěl neodbytně, aby Jermak posadil se vedle něho. Uprostřed všeobecné radosti jen náčelník policejní nepronímliv ani slova. Cítil se premožený.

"Tak tedy nechecete zůstat s námi?" opakoval po desáté kapitán Andrejev.

Jermak zavrtěl záparně hlavou.

"Lituj toho," pravil kapitán. "Tedy vám aspoň své čluny k cestě na pevnou zem."

"Děkuji za vaši laskavost a za vaši nabídku," řekl Jermak, "ale já odejdou, jak jsem k vám přišel — pěšky."

"Moje je daleko nepokojnější, než v noči," podotkl kapitán.

Pak mluvilo se o budounosti, o spolužití, o Rakousku, o městě na některém zálivu adriatického moře.

"Mé smaragdy mi zůstanou!" zvolala Naděžda, pohlížejí na Jermaka.

Tento se trpce usmál.

Konečně přišla chvíle rozloučení.

Náčelník policejní stiskl všem chladně a jednoduše ruku, jenž Laflérovu vše objal. Pak odevzdal igorovi papír tužku popsaný.

"Co je to?" pravil Igor.

"Seznam vše, nezlepšené na palubě velrybářské lodi. Vy budeš nepochybňně první, jenž jich na prospech reječí budete mocí užít."

Po těch slovech sestoupil na ledové pole, u něhož lod' stála. Kapitán mluvil pravdu. Moře bylo nepokojné. Jermaka to však nezupkovalo a šel dále.

"Uputřete alespoň kocábky!" křížel za něm Laflér.

Náčelník policejní mávnul rukou, jakoby řekl "bohem!"

Všichni za ním hleděli. Několikrát zmizel na několik minut za ledovými balvany a opět se vynořil. Náhle zdálo se, že pozbyl rovnováhy. Naděžda a Ladislav vzkřikli.

"Prosím vás, pane," pravila Naděžda, "pošlete za ním někoho, kteří hoří v rukou a řekne mu, že vás nezupkovalo a šel dále."

Poštovní zásilky pro vojny do ciziny za domácí sazbu.

Veškeré poštovní zásilky pro americké vojny, nebo námořníky ve Francii a jiných cizích zemích budou po dobu trvání války přijímány a odesílány za domácí sazbu. Tak je stanoven v nařízení, jež vyslal poštovní odbor z Washingtonu.

Dopisy, časopisy nebo paklipy mají být opatřeny adresou, jež udává vojnové jméno, při kterém divisi, pluku a setnině slouží a pak slova "American expeditionary forces" (výprava americké výzvědce).

Což je daleko nepokojnější, než v noči," podotkl kapitán.

"Seznam vše, nezlepšené na palubě velrybářské lodi. Vy budeš nepochybňně první, jenž jich na prospech reječí budete mocí užít."

Po těch slovech sestoupil na ledové pole, u něhož lod' stála. Kapitán mluvil pravdu. Moře bylo nepokojné. Jermaka to však nezupkovalo a šel dále.

"Uputřete alespoň kocábky!" křížel za něm Laflér.

Náčelník policejní mávnul rukou, jakoby řekl "bohem!"

Když došli k místu, kde značeli, dali se do hledání. Ale Jermaka nenašli.

Když mezi které spadl, se srazily nad ním a sklenuly hrob...

Sort a Tekel to brzo uznali za pravé.

Tekel s velkou obtíží vyšplhal se na jeden balvan. Obrátil se proti lodí a přiložil dlaně k ústám kříče!

"Zmizel! Mrtev!"

Hlas Tekelova jaksi rozbolel v letél přes ledové pláne.

"Jest mrtev!" zvolali všechni kolem kapitána Andrejeva.

"Ta surf náčelníka policie," pravil Igor, "a za takových okolností, čímli si se od smrti dobravolně?"

"Předvídal jsem to," řekl kapitán. "Proč vzdoroval?"

"Toť jeho chyba! Jeho chyba!"

mumulal Pařížan. "Jaký to tvrdohlavík!"

"Služby tázal se kapitán zaražen."

"Nešťastník!" děla Naděžda,

"politujeme ho a zpomínejeme na služby, které nám s nasazením svého života prokázal."

"Služby tázal se kapitán zaražen."

"Ano, můj drahlý Boris! Ano, uprostřed polární noči, na ledu, za děsné bouře," řekl Igor. "Bez něho nebylo tu ani Naděždu, ani Ladislava, ani mne!"

"Ať žije svoboda! Vzhůru do Paříže!" zvolal Laflér, když lod' počala se pohybovat. —

KONEC.

Našim čtenářům!